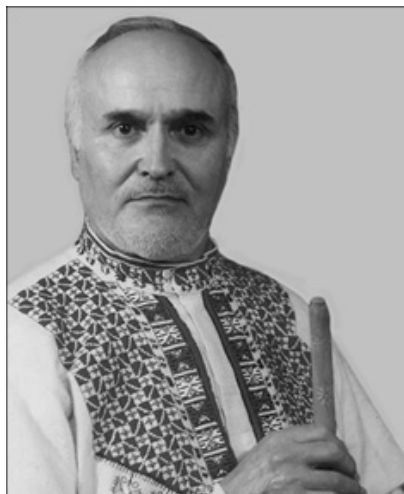

НОВОБРАНЕЦЬ Іван Якович (02. 05. 1939, с. Березоточа Лубен. р-ну Полтав. обл.) — живописець, кобзар, бандурист, лірник. Заслужений художник України (1999). Член НСМНМУ (1992), Національної спілки кобзарів України (2006). Лауреат 1-го (1976) і 2-го (1977) Всесоюз. фестивалів самодіял. худож. творчості (Москва). Бронз. медаль ВДНГ СРСР (Москва, 1987). Полтав. міська премія ім. Самійла Величка (2006). Закін. Моск. заоч. університет мистецтв (1972). Ще учнем серед. школи акомпанував хор. колективу села, писав вірші, співав, малював. Учителював 1963–67 у рідному селі. Відтоді — у Полтаві: художник муз.-драм. театру ім. М. Гоголя (1967–68), мед. стоматол. інституту (1968–72), газопром. упр. (1972–78); методист Центру нар. творчості і культ.-осв. роботи (1980–82); заст. дир. з госп. частини ХМ (1993–99). Виконує на власноруч виготовлених кобзах, бандурах та лірі козац. думи («Плач невільників», «Буря на Чорному морі», «Олексій Попович», «Вдова і три сини», «Всі покою щиро прагнуть» на сл. І. Мазепи; «Дума про Наливайка», «Дума про козака», сл. і музика — власні), на сл. Т. Шевченка «Зоре моя вечірняя», нар. пісні («Побратався сокіл з сизокрилим орлом», «Ой не знав козак», «Гей, пливе кача по Тисині», «Ой у полі озеречко», «Казав мені батько», «Кучерява Катерина» та ін.). На сл. І. Стешенка написав музику до пісень «Моя ти зоре дорога», «Вже квітка наша одцвіла». Полотна на істор. тематику ґрунтуються на твор. переосмисленні нар.

фольклору, зокрема пісен. спадщини. Пише портрети, краєвиди, картини на міфол. та біблійні сюжети. Продовжуючи традиції нар. картин Полтавщини, поєднав зображення з влас. віршов. рядками. Окремі полотна позначені ліричністю, поетично-образ. світом. Учасник міських, обл., всеукр. і зарубіж. мистецьких виставок від 1969. Персон. — у Полтаві (1989, 1992, 1999, 2004, 2009, 2014, 2019), Лубнах (1992), Києві (1993). Деякі роботи зберігаються в Полтав. краєзн. і худож. музеях, Музеї Т. Шевченка в Каневі (Черкас. обл.), Нац. музеї нар. архітектури та побуту України (Київ).

Основні твори

живопис — «Автопортрет» (1970), «Ой не п'ються пива-меди» (1974), «Журавлина пісня» (1975), «За байраком байрак» (1977), «Ой летіли дикі гуси» (1979), «Ой під вишнею, під черешнею» (1980), «Реквієм» (1986), «Дума про Чорнобиль» (1987), триптих «Закувала та сива зозуля» (1988), «Дума про козака», «Куток Білики» (обидва — 1990), «Гетьман І. Мазепа», «До дня проголошення Незалежності України» (обидва — 1991), «А той чорний ворон (Автопортрет)», «Чумацький Шлях» (обидва — 1992), «Дума про голодомор» (1993), «Козак Голота» (1994), «Адам і Єва» (1996), «Тарас Бульба» (1998), «Прощення гріхів» (1999), «Альфа і омега» (2003), «Помаранчева революція» (2006), «Народна пісня» (2008), «Залицяння» (2012), «Батьки» (2013), «Весна» (2017), «Торнадо» (2018), «Пролітають роки», «Танець» (обидва — 2019).

Рекомендована література

1. Іван Новобранець. Живопис, графіка: Каталог виставки. П., 1989;
2. Майба Л. Два крила у Новобранця // Нар. мистецтво. 1997. № 2;
3. Ханко О. Неповторний світ Івана Новобранця // ОМ. 2000. № 1–2;
4. Іван Новобранець — заслужений художник України (маляр, кобзар, бандурист і лірник). П., 2009;
5. Іван Новобранець — заслужений художник України (маляр, кобзар, бандурист і лірник, майстер народних музичних інструментів). П., 2014.

Б. М. Жеплинський, В. М. Ханко

Бібліографічний опис:

Новобранець Іван Якович / Б. М. Жеплинський, В. М. Ханко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-73366>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).